

Po dziesięciu miesiącach ciężkiej pracy i stresów nadchodzi tak wyczekiwany przez wszystkich uczniów czas wakacji. Mam nadzieję, że tegoroczne wakacje dla wszystkich będą przyjemne a zwłaszcza bezpieczne. Młodzi ludzie czują swobodę i luz ciesząc się, że mają ponad dwa miesiące na zrealizowanie szalonych pomysłów, na zabawę często do późnych godzin nocnych. W tym czasie dzieci coraz chętniej spędzają czas poza domem, bawią się na podwórkach, wzajemnie się odwiedzają. Ulubione zabawy na wolnym powietrzu to: jazda na rowerze, na modnych od kilku lat hulajnogach, rolkach, gra w piłkę.

Niestety nie wszystkie miejsca gdzie dzieci mogą korzystać z uroków zabawa są bezpieczne. Nie zawsze rodzice są w stanie skontrolować jak poza domem ich pociechy z nich korzystają. Dzieciństwo bez roweru wydaje się zubożałe, każdy dorosły pamięta dreszczyk emocji, gdy miał swój wymarzony rower. Są jednak rejony, zwłaszcza w miastach, gdzie nie ma ścieżek rowerowych, ani bezpiecznych miejsc do swobodnej jazdy na rowerze, hulajnodze czy rolkach. Zanim dzieci będą korzystać z tych przyjemności rodzice muszą porozmawiać z dzieckiem na temat bezpiecznej zabawy przy wykorzystaniu tych wspaniałych zabawek. Już od kilku lat najbardziej niebezpieczne w ruchu drogowym są dla najmłodszych miesiące letnie od maja do września, głównie jednak miesiące wakacyjne tj. czerwiec, lipiec i sierpień. Wszyscy zdajemy sobie sprawę z tego, że bardzo często w swych szaleństwach dzieci zapominają o zachowaniu podstawowych zasad bezpieczeństwa. To właśnie podczas wakacji rośnie liczba tragicznych wypadków, których można by uniknąć, uświadamiając dzieci o grożących im niebezpieczeństwach i w miarę możliwości zabezpieczyć je przed nimi. Dziecko zabezpieczone elementami odblaskowymi jest widoczne z dużej odległości, co daje kierowcy samochodu czas na odpowiednie wyminięcie pieszego i zmniejszenie prędkości. W ten sposób unikniemy tragicznego w skutkach wypadku - potrącenia. Jednak lato nie jest jedyną porą kiedy dzieci narażone są na niebezpieczeństwo. Muszą być one widoczne na ciemnych drogach przez cały rok.

W 2003 roku w Polsce wydarzyło się 6990 wypadków drogowych z udziałem dzieci w wieku 0 - 14 lat. W zdarzeniach tych 241 dzieci poniosło śmierć a 7165 odniosło obrażenia ciała. W 2002 roku w województwie mazowieckim wypadkom w grupie wiekowej 0 -14 lat uległo 843 dzieci, w 2003 - 764; zabici- 43; 36, ranni - 838; 766. W stosunku do roku 2002 liczba wypadków zmniejszyła się o 298, rannych o 320, dzieci, które zginęły w wypadku drogowym było mniej o 7.

Statystyki pokazują, że jest lepiej. Na drogach obowiązuje zasada ograniczonego zaufania, ale dzieci nie potrafią w pełni ocenić tego, co dzieje się na drodze. Przechodząc przez jezdnię lub

ulicę, za każdym razem narażone są na niebezpieczeństwo. Zachowanie dzieci bywa często spontaniczne. Bawiąc się zapominają o wszystkim; chcąc odzyskać piłkę, przebiegają na drugą stronę jezdni nie zważając na nic. Większość wypadków zdarza się na drogach pozawiejskich i to dość często na prostych odcinkach, a w miastach - na przejściach dla pieszych, przystankach komunikacji publicznej, skrzyżowaniach.

Do najczęstszych przyczyn wypadków należą:

- nagłe wtargnięcie na jezdnię
- brak opieki nad dzieckiem znajdującym się na drodze
- zabawy na jezdniach i poboczach drogi
- wyjścia zza stojących pojazdów

Bezpieczne uczestnictwo dziecka w ruchu drogowym jest uzależnione od jego rozwoju psychicznego i fizycznego, od reakcji jego mózgu, układu nerwowego oraz zmysłów na bodźce zewnętrzne umożliwiające racjonalne zachowanie w każdej sytuacji. Wymienione cechy nie są jeszcze dostatecznie rozwinięte u dzieci w wieku wczesnoszkolnym. Wolniej u nich przebiega proces spostrzegania, niewystarczająco odróżniają czynniki istotne od nieistotnych. Wyobrażenia i myślenie przyczynowo - skutkowe nie jest jeszcze dostatecznie rozwinięte. W wielu przypadkach, opóźnienia w szybkim podejmowaniu właściwych decyzji, wynikają z braku analizy i syntezy określonych zjawisk. Mimo, że z czasem zdolność spostrzegania i ocena sytuacji w ruchu drogowym ulega poprawie, to nierzadko dochodzi do przecenienia swoich możliwości i umiejętności bezpiecznego uczestnictwa w ruchu drogowym poprzez chęci rywalizacji rówieśniczej, np. kto zdąży przebiec jezdnię przed jadącym pojazdem.

Dziecko jest dla rodziców największym skarbem, radością i nadzieją, dlatego starają się oni chronić je przed niebezpieczeństwami. Opieka rodzicielska jest szczególnie potrzebna. Zanim dziecko przyjdzie do szkoły to rodzice spełniają najważniejszą rolę w przygotowaniu swojej pociechy do uczestnictwa w ruchu drogowym. Oni są pierwszymi nauczycielami i mają największe możliwości oddziaływania. Najlepiej znają swoje dziecko, jego mocne i słabe strony, rozumieją potrzeby, trudności, wyjaśniają problemy, odpowiadają na pytania, a przede wszystkim pokazują w jaki sposób należy zachowywać się na drodze. Przykład rodziców jest najskuteczniejszym sposobem uczenia dzieci właściwego zachowania. Wzory zachowań dziecko przyjmuje od dorosłych przez naśladownictwo. Powinniśmy wystrzegać się wszelkich błędów, brawury, lekceważenia przepisów itp. gdyż dziecko może przyjąć takie postępowanie za normę lub przyjąć je podświadomie. Zdrowie, życie oraz bezpieczeństwo dzieci stanowią wartość, o które powinniśmy się troszczyć wszyscy.

Kilka cennych rad i uwag jak spędzić bezpiecznie wakacje:

1. Rower i wrotki

- Pamiętaj, że jezdnia nie jest placem zabaw! Zachowaj na niej wyjątkową ostrożność
- Korzystaj ze ścieżek rowerowych; jeżeli jedziesz po jezdni, uważaj na znajomość przepisów ruchu drogowego
- Zabezpieczaj rower przed kradzieżą
- Nie pożyczaj roweru nieznanemu
- Pamiętaj, że unikniesz urazów, jeśli będziesz zakładał kask ochraniający głowę
- Uważaj podczas przechodzenia przez jezdnię, korzystaj z przejść dla pieszych

2. Nad wodą

- Pamiętaj, że kąpiemy się tylko w miejscach wyznaczonych i oznakowanych
- Nigdy nie skacz do wody w miejscach, których dna nie znasz
- Nie wchodź do wody po posiłku

- Zawsze słuchaj poleceń ratownika
- Kąp się w miejscach dozwolonych pod opieką rodziców
- W wodzie zachowuj się ostrożnie i nie utrudniaj kąpieli innym
- Nie zaśmiecaj plaży, dbaj o jej czystość
- Zapoznaj się z regulaminem kąpieliska i przestrzegaj go

3. Dbając o swoje bezpieczeństwo

- Na zabawy wybieraj miejsca bezpieczne, oddalone od jezdni i wykopów
- Nie niszcz i nie zaśmiecaj otoczenia, dbaj o środowisko
- Rozpalaj ogniska tylko w miejscach do tego przeznaczonych
- Mów zawsze rodzicom dokąd wychodzisz, po zmroku nie wychodź bez opieki osoby dorosłej
- Gdy jesteś sam w domu, nie otwieraj drzwi obcym
- Nie korzystaj z propozycji jazdy samochodem (lub spaceru) z nieznajomymi
- Uczestnicząc w pracach polowych zawsze zachowaj ostrożność
- Nie zbliżaj się do obcego psa, nie dotykaj go, nawet jeśli robi wrażenie łagodnego

Apeluję już teraz do rodziców i opiekunów dzieci - zawsze interesujcie się czym wasze dziecko się bawi, gdzie jest miejsce jego zabawy i czy to co robi jest bezpieczne, szczególnie w okresie wakacyjnym.

Bibliografia:

1. "Wychowanie Komunikacyjne", nr 3, 2004 rok
2. Louis R.Mizell "Jak ustrzec swoje dziecko", Warszawa, 1996r.
3. Denek Kazimierz "Wakacyjne wędrówki młodzieży szkolnej", Warszawa, 1985r.

Artykuł przygotowany przez mgr Mirosława Szygalską - <http://www.szkolnictwo.pl/index.php?id=PU3749>